

सह्याद्रीचा राखणदार

धावपळीच्या जीवनात पोटाची भूक भागविण्यासाठी अनेकदा उपहारगृहात वा टपरीवर जाऊन नाशता करावा लागतो. जो नाशता आपण खातो तो शुद्ध आहे का? त्यात अन्नभेसळ तर नाही ना! याची ग्राहक म्हणून खात्री कसून घेणे आपले कर्तव्य आहे. आरोग्याशी या खाद्यपदार्थाचा संबंध येत असल्याने सतर्कता हाच त्यावर उपाय आहे. जागृक नागरिक म्हणून आपण काळजी घेतली पाहिजे.

जे वाचले ते
डॉ.यशवंत गुमे

९८२२३३११२

कामानिमित्ताने शहराकडे येणाऱ्याची गर्दी सर्वत्र बाढली आहे. महत्वाच्या कामानिमित्ताने, कधी पर्यटनाच्या निमित्ताने, तर कधी सहज शहरात फेरफटका मारायला बाहेरगावाहन मंडळी शहरात येतत असतात. वाढल्या गर्दीनुन होटेलिंग व्यवसायाला अलीकडे बन्यापैकी चांगले दिवस आले दिसतात. वाढल्या गर्दीमुळे इंटर्न व्यवसाय सूख करण्याकडे कल बाढला आहे. त्यामुळे माझ्या प्रमाणात उपहारगृहात गर्दी दिसते.

हॉटेलमध्ये रोजगाराच्या संधी निर्माण झाल्या आहेत भूक लागल्यावर काही ना काही खाणे ही जबल्यापास सगळ्यांची गरज आहे. साधारणत: दशकपूर्वी खेड्यातन येणारी माणसे शहरात येत असताना सोबत शिंदीरी घेऊन यावरची. त्याचे पहिले कारण म्हणजे त्यांच्याकडे शहरात नाशता करण्याचाची पुसे पैसे येण्याची. दुसरे कारण पैसे बचत यासोबत घरचे जेवण चांगले असते हा पारंपारिकेने चालत अलेले विचार असावा. त्यामुळे घरून नियताना अनेकांसोबत तिजोरी असायचीची. भूक लागली की शिंदीरी सोडून संबंधित अपले उत्तरभाग करायचे. अलिंकडे शहरात येणारा गरीब असो की शीर्षक जवल्यापास सगळ्यांकडे जाण्यावेण्यापुरुते आणि नारचायापुरुते पैसे असतात. नसेलही ती उथाराकडे करून ती व्यवस्था केली जाते. जेव्हा काही कामानिमित्ताने व्यक्ती शहरांमध्ये येते उपहारगृहात काहीना काही खात असतो. शहरात राहणाऱ्या लोकांनासुद्धा अनेकदा घरी नाशता बनवायला पुरेसा वेळ नसल्याने हाटेलमध्ये जाऊन नाशता करण्याची सवय असते. घरचे अन्न खाऊन कांठाळ्यामुळे किंवा जेवण बनवायाचा आला की बाजारातून नाशता आपण नाशता करण्याची घरी जाते. परंतु हाटेलमध्ये जो नाशता करतो तो आरोग्यासाठी हितकर आहे का?

शासनाच्या मार्गदर्शक तच्चुनुसार बनवाला आहे

का? याचा विचार करण्यासाठी ग्राहकांकडे वेळ नाही. जे वाढले ते मनात कोणत्याही प्रकारची शंका न येता खाणे हा धर्म मानान खात असतो. अपल्यामुळे जो पदार्थ वाढला तो खोरोखच खाण्यालयक आहे का? त्यात ताजेपणा आहे का? की व्यवहाराचारुर्य वापरन त्यातला ताजेपणा भासवला जात आहे याचा ग्राहक विचार करत नाही. दुकानदाराने वाढलेला नाशत्यावर शंका घेण्याची अपल्याकडे तरी सवय नाही. त्यामुळे खाचाचादा काही दुकानदार ग्राहकांच्या या भोलेपणाऱ्या गैरकायदा घेत शिळेपके खाद्यपदार्थ ताजे असल्याचे भासवून ग्राहकांच्या मस्तकी मारतात. अनेकांना त्या संदर्भात काही माहितीही नसते. कारण अन्न हे पूर्णब्राह्म अशी परंपरा असल्याने खाद्यपदार्थात काही घासमेल अमू शकते असा विचारही येत नाही. त्यामुळे समोर जे वाढले ते पवित्र मासून आपण खात असतो. परंतु अलिंकडे वर्मानपत्रातून वाचायला मिळाण्या अन्नभेसळ घटनांच्या बातम्या लक्षात घेता आपण ज्या हाटेलमध्ये, टपरीवर नाशता कराणर आहोत त्यात काही घेण्याची भेसळ तर नाही. याची खात्री करून घेण्याची अवश्यक आहे. पूर्वी अन्नपदार्थ

गावातव्याचावत घरच्याचीच बनवले जावये आता तसे नाही. आता अन्नपदार्थ बनविण्यासाठी लागायारे घटक अनेक ठिकाणाहून आणते जातात. उदाहरण्यात गहू हारण्याचा, टूघ महाराष्ट्रातील कुठल्यातीरी गावाले, तांदूळ गडचिरोलीचा, भासवायला नागफूचा असा कामाताडा कारभार असतो. एकाचाली गावाले नागफूचा असायचा यांविध घटक विविध भागातून स्वतंत्रपणे उपलब्ध होत असतात. वाहूकीच्या सुलभेसळे अन्नपदार्थासाठी लागायारे घटकाची आयत नियांत कणे, व्यापर कणे सोपे झालेले आहे. त्यामुळे होणारी संभाव्य भेसळ नाकारता येत नाही. अन्नपदार्थाच्या दर्जवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी १५५४ मध्ये अन्न भेसळ प्रतिबंधक कायदा आला. ५ ऑगस्ट, २०११ पासून अन्नभेसळ प्रतिबंधक कायदा आला. त्याची खात्री काळजीराचे असल्याने घेण्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

गावातव्याचावत घरच्याचीच बनवले जावये आता तसे नाही. आता अन्नपदार्थ बनविण्यासाठी लागायारे घटक अनेक ठिकाणाहून आणते जातात. उदाहरण्यात गहू हारण्याचा, टूघ महाराष्ट्रातील कुठल्यातीरी गावाले, तांदूळ गडचिरोलीचा, भासवायला नागफूचा असा कामाताडा कारभार असतो. एकाचाली गावाले नागफूचा असायचा यांविध घटक विविध भागातून स्वतंत्रपणे उपलब्ध होत असतात. वाहूकीच्या सुलभेसळे अन्नपदार्थासाठी लागायारे घटकाची आयत नियांत कणे, व्यापर कणे सोपे झालेले आहे. त्यामुळे होणारी संभाव्य भेसळ नाकारता येत नाही. अन्नपदार्थाच्या दर्जवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी १५५४ मध्ये अन्न भेसळ प्रतिबंधक कायदा आला. ५ ऑगस्ट, २०११ पासून अन्नभेसळ प्रतिबंधक कायदा आला. त्याची खात्री काळजीराचे असल्याने घेण्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

जाते. आपल्या आरोग्यासाठी अन्न भेसळीबाबत नियंत्रणात सुमत्रता आणण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. या कायद्याच्याचे भासवायला नाशता कायद्याकारक असलेल्या दोषाबाबत व कायद्यातील इतर किरकोळ अटीचे उल्लंघन केल्यास दंड भरून सोडियाची तरवूद आहे. या नवीन कायद्यानुसार महाराष्ट्रात अन्न व औषध प्रासानाचे सहाय्यक न्याय निर्णयाद्यकारी म्हणून काम पाहतात. त्याना दहा लाख स्पूनपैर्ट दंड आकारणाचे अधिकार असल्याचे सांगितले जाते. आरोग्याला हानिकारक बाबी अन्नपदार्थात आढळल्यास अशा भेसळीबाबत न्यायालयात खटले दाखल करण्याची तरतुदसुद्धा या कायद्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

जाते. आपल्या आरोग्यासाठी अन्न भेसळीबाबत नियंत्रणात सुमत्रता आणण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. या कायद्याची भासवायला नाशता कायद्याकारक असलेल्या दोषाबाबत व कायद्यातील इतर किरकोळ अटीचे उल्लंघन केल्यास दंड भरून सोडियाची तरवूद आहे. या नवीन कायद्यानुसार महाराष्ट्रात अन्न व औषध प्रासानाचे सहाय्यक न्याय निर्णयाद्यकारी म्हणून काम पाहतात. त्याना दहा लाख स्पूनपैर्ट दंड आकारणाचे अधिकार असल्याचे सांगितले जाते. आरोग्याला हानिकारक बाबी अन्नपदार्थात आढळल्यास अशा भेसळीबाबत न्यायालयात खटले दाखल करण्याची तरतुदसुद्धा या कायद्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

जाते. आपल्या आरोग्यासाठी अन्न भेसळीबाबत नियंत्रणात सुमत्रता आणण्याचा प्रयत्न केलेले आहे. या कायद्याची भासवायला नाशता कायद्याकारक असलेल्या दोषाबाबत व कायद्यातील इतर किरकोळ अटीचे उल्लंघन केल्यास दंड भरून सोडियाची तरवूद आहे. या नवीन कायद्यानुसार महाराष्ट्रात अन्न व औषध प्रासानाचे सहाय्यक न्याय निर्णयाद्यकारी म्हणून काम पाहतात. त्याना दहा लाख स्पूनपैर्ट दंड आकारणाचे अधिकार असल्याचे सांगितले जाते. आरोग्याला हानिकारक बाबी अन्नपदार्थात आढळल्यास अशा भेसळीबाबत न्यायालयात खटले दाखल करण्याची तरतुदसुद्धा या कायद्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

जाते. आपल्या आरोग्यासाठी अन्न भेसळीबाबत नियंत्रणात सुमत्रता आणण्याचा प्रयत्न केलेले आहे. या कायद्याची भासवायला नाशता कायद्याकारक असलेल्या दोषाबाबत व कायद्यातील इतर किरकोळ अटीचे उल्लंघन केल्यास दंड भरून सोडियाची तरवूद आहे. या नवीन कायद्यानुसार महाराष्ट्रात अन्न व औषध प्रासानाचे सहाय्यक न्याय निर्णयाद्यकारी म्हणून काम पाहतात. त्याना दहा लाख स्पूनपैर्ट दंड आकारणाचे अधिकार असल्याचे सांगितले जाते. आरोग्याला हानिकारक बाबी अन्नपदार्थात आढळल्यास अशा भेसळीबाबत न्यायालयात खटले दाखल करण्याची तरतुदसुद्धा या कायद्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

जाते. आपल्या आरोग्यासाठी अन्न भेसळीबाबत नियंत्रणात सुमत्रता आणण्याचा प्रयत्न केलेले आहे. या कायद्याची भासवायला नाशता कायद्याकारक असलेल्या दोषाबाबत व कायद्यातील इतर किरकोळ अटीचे उल्लंघन केल्यास दंड भरून सोडियाची तरवूद आहे. या नवीन कायद्यानुसार महाराष्ट्रात अन्न व औषध प्रासानाचे सहाय्यक न्याय निर्णयाद्यकारी म्हणून काम पाहतात. त्याना दहा लाख स्पूनपैर्ट दंड आकारणाचे अधिकार असल्याचे सांगितले जाते. आरोग्याला हानिकारक बाबी अन्नपदार्थात आढळल्यास अशा भेसळीबाबत न्यायालयात खटले दाखल करण्याची तरतुदसुद्धा या कायद्याची अवश्यक आहे. नमुने घेण्याच्या अन्नसुरक्षा अधिकारी म्हणून संबंधले घेतली.

जाते. आपल्या आरोग्यासाठी अन्न भेसळीबाबत नियंत्रणात सुमत्रता आणण्याचा प्रयत्न केलेले आहे. या कायद्याची भासवायला नाशता कायद्याकारक असलेल्या दोषाबाबत व कायद्यातील इतर किरकोळ अटीचे उल

